

Materiaal VICTO-groen gereed

Gerrit van Vlastuin had het driedimensionale tuinontwerpprogramma al jaren thuis in de kast liggen. Hij was dan ook enigszins verbaasd om het opnieuw tegen te komen als onderdeel van het VICTO-materiaal voor de aoc's. "Ik nam het in het begin niet serieus. Het leek me meer iets om mee te spelen", vertelt de docent plantenteelt en groenvoorziening aan het Lodenstein College in Hoevelaken. Hij besloot er toch met zijn leerlingen mee te gaan werken. Het werd een instant succes. De leerlingen zijn dolenthousiast, en ze blijken er wel degelijk veel van te leren.

Op verzoek van de ministeries van OCenW en LNV startte de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) in 1999 met het VICTO-project. Aanleiding was de invoering van het vmbo, waarin ook eindtermen ict zijn opgenomen. In VICTO werken vmbo-scholen, uitgevers, hogescholen en de Landelijke Pedagogische Centra met elkaar samen om materiaal te ontwikkelen voor de vier sectoren in het vmbo. Per sector is een werkgroep actief.

Eindtermen

Marinus Kamphorst is projectleider van de werkgroep Groen. "Voor onze sector zijn we klaar met de ontwikke-

ling van het materiaal”, vertelt hij. Voor het groene onderwijs betreft het diervoeding, tuinontwerp, voeding van de mens, digitale flora, meet- en regeltechniek, informatiewerkplek, kassa, simulatie pneumatiek, mineralenboekhouding en technisch ontwerpen.

Een aantal onderwerpen, te weten communicatie, productpresentatie, administratie en verslag maken kunnen in alle vmbo-sectoren gebruikt worden.

Volgens Kamphorst zijn met deze producten alle ict-eindtermen voor de vmbo-groenscholen afgedekt. “De implementatie is intussen begonnen”, vertelt hij. “Dat gaat nog niet helemaal van een leien dakje. De problemen die we tegenkomen hebben ermee te maken dat de ict-voorzieningen op scholen nogal verschillend zijn. Maar er wordt hard gewerkt aan de oplossingen. Ik voorzie dat het ergste achter de rug is en dat scholen binnenkort echt van start kunnen gaan.”

Tuin over tien jaar

“Met het programma kunnen leerlingen een tuin ontwerpen. Ze moeten daarbij realistische maten aanhouden. Dat geldt voor het huis waarbij de tuin hoort, maar ook voor de paden”, legt docent van Vlastuin uit. “Het aardige van het programma is dat je de verhoudingen duidelijk krijgt. Je kunt bijvoorbeeld zien hoe de tuin er over tien jaar uitziet. Je kunt dus zien of je de bomen niet te dicht bij het huis geplant hebt.” Van Vlastuin wil ook het hele jaar door bloeiende planten in de tuin. “Ze leren dus niet alleen iets over tuinontwerp, maar doen ook meteen iets aan plantkunde.” Van Vlastuin heeft zelf een eindopdracht gemaakt voor het programma. “Ik schrijf een ontwerpwedstrijd uit. Ze moeten een tuin ontwerpen bij een oud huis. Het programma slaat erg aan, want ze weten van geen ophouden.” Een ander voordeel is dat het erg gebruikersvriendelijk is. “De leerlingen werken met een koptelefoon op. Veel van de informatie wordt verbaal gegeven, wat voor deze leerlingen prettig is. Vaak zijn ze niet zo op lezen gericht.” Eigenlijk heeft het programma maar een nadeel, vindt van Vlastuin.: “Er zit geen schaalverdeling bij. Een professioneel ontwerpprogramma heeft dat wel. Maar als voorbereiding vol-

doet het uitstekend.” Momenteel verdiept hij zich in het VICTO-programma digitale flora. Met behulp van de computer leren de leerlingen de nomenclatuur bij plantenleer. Dat vormt vanaf 2005 onderdeel van het eindexamen. Binnenkort wil Van Vlastuin ermee beginnen.

Digitale leeromgeving

Zoals ook gebeurt met het VICTO-materiaal van de andere sectoren, is Fontys Interactive bezig twee ‘groene’ onderwerpen te plaatsen in een digitale leeromgeving (dlo). De leerlingen werken dan via internet aan hun opdrachten. Die opdrachten staan op Blackboard, een afgeschermd site die alleen toegankelijk is voor houders van een wachtwoord. De deelnemers kunnen ervaringen uitwisselen, discussies voeren en lesmateriaal bekijken. Chatten en agenda’s bijhouden behoren ook tot de mogelijkheden. De onderwerpen voor het groene onderwijs zijn het tuinontwerp en de eetmeter voor voeding. Projectleider Kamphorst: “Via de digitale leeromgeving leren ze bijvoorbeeld om informatie via internet te verzamelen. Zo kun je een leerling die net een plantenschema heeft ontworpen, laten uitzoeken wat die planten kosten, via de site van een online tuincentrum bijvoorbeeld. Als ze dat soort vaardigheden beheersen, hebben ze daar later veel gemak van.”

Onderwijsvernieuwing

VICTO is niet alleen van belang voor de latere beroepspraktijk van de leerlingen. Ook de onderwijsvernieuwing die is ingezet met de invoering van het vmbo kan gestalte krijgen met VICTO. VICTO bevordert de brede ontwikkeling van de leerling. Daarbij gaat het niet alleen om het ontwikkelen van goed vakmanschap, maar ook om kennis en vaardigheden in het kader van de algemene ontwikkeling: het ontwikkelen van een methodische aanpak, organisatievermogen, strategisch inzicht, communicatieve en sociale vaardigheden en leervaardigheden. Ook het actief en zelfstandig leren kan gestimuleerd worden met VICTO-lessen, waarbij de leerling – naar eigen vermogen – de verantwoordelijkheid voor zijn eigen leerproces moet ontwikkelen. Tot slot

kan met VICTO recht gedaan worden aan verschillen tussen leerlingen in niveau, leerstijl, leertempo en achtergrond.

Bovendien hebben leerlingen ook buiten opleiding en werk veel baat bij ict-vaardigheden, stelt Van Vlastuin. “Het kan ons helpen om van het imago van de domme boeren af te komen”, verklaart hij. “Ict maakt het leven ook veel makkelijker. Internet en e-mail zijn al niet meer weg te denken uit het dagelijkse leven.”

Communicatie en informatie

Aan het VICTO-project nemen ook vmbo-scholen deel. Zij komen een aantal keren per jaar bij elkaar om ervaringen uit te wisselen over het werken met de VICTO-materialen. De netwerken worden begeleid door vertegenwoordigers van de Landelijke Pedagogische Centra. Zij zijn bij VICTO betrokken voor de implementatie.

Via Blackboard kunnen ook docenten met elkaar communiceren over VICTO. Verder is veel informatie over VICTO en de bijbehorende producten te vinden op www.victo.nl. Met enige regelmaat worden ook conferenties georganiseerd waar docenten en andere belangstellenden kennis kunnen maken met nieuw ontwikkelde producten.

Docenten kunnen voor bij- en nascholing terecht bij Stoas. Het scholingsaanbod wordt afgestemd op de vraag van de scholen. “VICTO vergt een ander manier van werken”, stelt Kamphorst. De VICTO-werkplekken zijn zoals gezegd uitstekend geschikt om de onderwijsvernieuwing gestalte te geven. Daarbij hoort een eigen didactiek. De scholing is vooral op didactische werkvormen gericht, maar waar nodig komen ook computervaardigheden en systeembeheer aan de orde. Overigens zijn er ook korte cursussen per werkplek mogelijk.

Emmy Stark

Emmy Stark is freelance journalist

Voor meer informatie over het VICTO-project Groen: M.Kamphorst (CPS), tel. 033 4534343 of e-mail m.kamphorst@cps.nl